ගිවිසුම් නීතිය

ව්‍යාපාර නීතිය - 02 පරිච්ඡේදය

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND

වාණිජ නීතියේ පදනම ගිවිසුම් නීතියයි.

- වාණිජ නීතියේ එන වැදගත්ම නීති ශාඛාව ගිවිසුම් නීතියි. නමුත් ගිවිසුම්සම්බන්ධව විශය ආවරණය කිරීම සදහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ තවමත් ව්‍යවස්ථාපිත නීතියක ක්‍රියාත්මක නොවේ.

- නූතනයේ ක්‍රියාත්මක වන ගිවිසුම් නීතිය වූ කලි ඉංග්‍රීසි නීතියේ හා රෝම ලංදේසි නීතියේ මූලධර්ම පදනම් කර ගනිමින් ගොඩ නැගුණකි. එය සමාජ සත්ත්වයයකු ලෙස මිනිසාගේ ගනුදෙනු විධිමත් කිරීමේ අරමුනෙන් නිර්මාණය වූවකි. කම්කරු නීතිය, නියෝජ්‍යාත්ව නීතිය, භාණ්ඩ විකිණුම් නීතිය ද ඇතුලුව සෙසු නීතිවලටද නීතිමය පදනම සපයනුයේ ගිවිසුම් නීතියෙනි.

සෑම ගිවිසුමක්ම නීතිය ඉදිරියේ බලාත්මක කළ හැකි ගිවිසුමක් නොවේ.

- සරලවම ගිවිසුමක් යනු එකගතාවයක් නැතහොත් පොරොන්දුවකින් සෑම ගිවිසුමක් තුළම එකගත්වයක් හෝ පොරොන්දුවක් දැකිය හැකි වුවද සෑම එකගත්වයක් හෝ පොරොන්දුවක් ගිවිසුමක් නොවේ.

- එබැවින් යම් එකගතාවක් හෝ පොරොන්දුවක් නීතිය පිළිගත් වලංගු ගිවිසුමක් බවට පත් වීම සඳහා අතයවශය සාධකය වනුයේ "නීතියෙන් බැදීමේ චෙතනාවයි" ඒ අනුව ගිවිසුමක් යනු “නීතියෙන් බැදීමේ චෙතනාවකින් යුක්තව පාර්ශවකරුවන් දෙදෙනෙක් හෝ ඊට වැඩි පිරිසක් අතර ඇති වන්නා වූ නීතිය ඉදිරියේ බලාත්මක කල හැකි ඕනෑම එකගතාවයක් හෝ පොරොන්දුවකි” .

ගිවිසුමක් යනු,

නීතිමය බැදීමක ඇති කරගනීමේ චේතනාවෙන් දෙපාර්ශවයක් අතර ඇති වන වකගතාවය එකගතාවයක් ඇති වීමට නම් එක් පාර්ශවයක් විසින් කරනු ලබන යෝජනාවක් (අර්පණයක්)අනෙක් පාර්ශවය විසින් පිලිගැනීම ප්‍රතිග්‍රහනය අවශ්‍ය වේ.

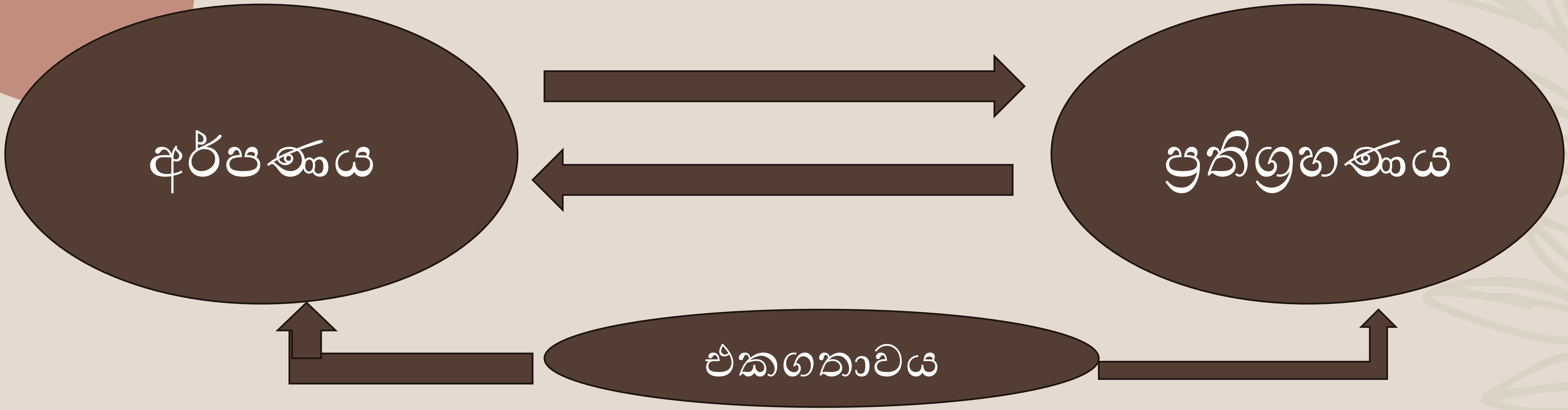

ගිවිසුමකට පාර්ශවයන් දෙකක් සම්බන්ද වේ,

අර්පණකරු
අර්පණලාභියා

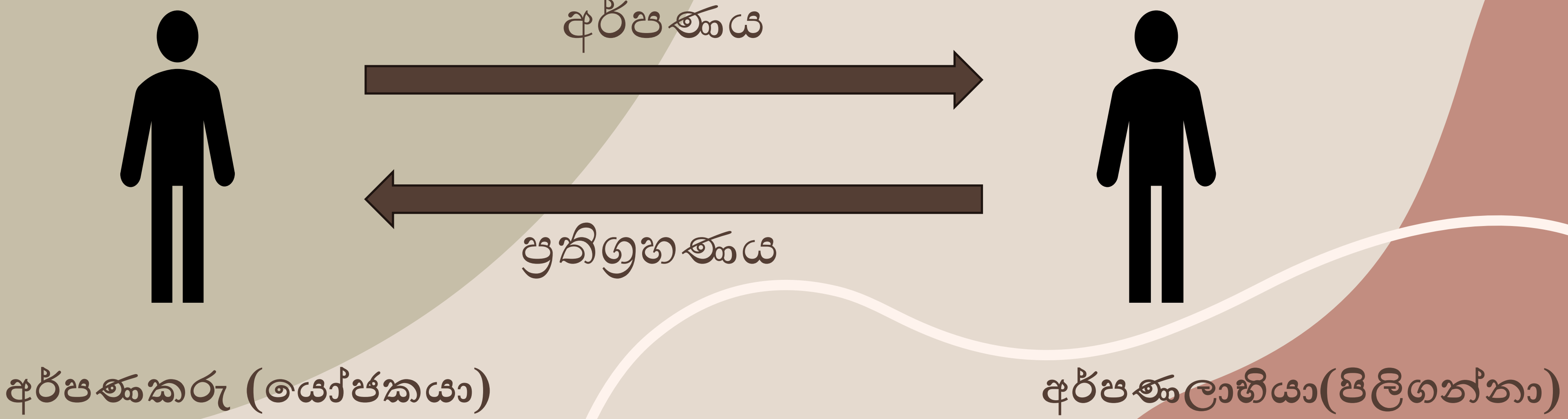

වලංගු ගිවිසුමක් නිර්මාණය වීම සඳහා තිබිය යුතු මූලිකාංග.

- අර්පණය
- ප්‍රතිග්‍රහණය
- නෛතික බැඳීමේ චේතනාව
- ප්‍රතිෂ්ඨාව
- ගිවිසුමේ ශක්‍යනුතාව
- නිදහස් හා නියම කැමැත්ත
- නීත්‍යානුකූල අරමුණ

අර්පණය

ගිවිසුමකට ඇතුලත් වීනමේ අරමුණින් කරනු ලබන යෝජනාවක් අර්පණයක් ලෙස හැදින්වේ.

අර්පණය කල හැකි ආකාර 3 කි.

විශේශිත පුද්ගලයෙකුට

පුද්ගල සමූහයකට

මුලු ලෝකයටම විවෘතව

කාලිල් එදිරිව කාබොලික් ස්මෝක් බෝල් සමාගම

- කාබොලික් ස්මෝක් බෝල් සමාගම

"ස්මෝක් බෝල්"

ස්මෝක් බෝල් බාවිතයෙන් පසුවද ඉන්ෆුලුවෙන්සා රෝගය වැලදුනහොත් පවුම් 100 ක තිලියක් ලබා දෙන බව සමාගම අර්පණය කලේය.

කාලිල්

කාලිල් මහත්මිය ස්මෝක් බෝල් භාවිතා කිරීමෙන් පසුවද ඇයට ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා වැලදුනි ඇය පවුම් 100 යක තිලිනය ඉල්ල සිටි නමුත් සමාගම මුදල දීම ප්‍රතික්ශේප කලේය.

තීන්දුව:

මෙය ලෝකයටම කරනු ලැබූ අර්පණයක් බැවින් ස්මෝක් බෝල් භාවිතා කිරීමෙන් කාලිල් මහත්මිය අර්පණය අනුව ක්‍රියා කිරීම අර්පණය ප්‍රතිග්‍රහනය කිරීමක් වේ එබැවින් සමාගම පවුම් 100 ගෙවීමට බැදී සිටී.

අර්පණය සම්බන්දයෙන් වැදගත් වන මූලිකාංග

01.අර්පණය ප්‍රකාශිතව හෝ ව්‍යංගව ඉදිරිපත් කළ යුතුයි.

ලිඛිතව හෝ වාචිකව ඉදිරිපත් කරන අර්පණය ප්‍රකාශිත අර්පණයක් වේ. පුද්ගල හැසිරීම මත ව්‍යංග අර්පණය නිර්මාණය වේ.

02.අර්පණය පැහැදිලි හා නිශ්චිත එකක් විය යුතුය/ සැක සහිත එකක් නොවිය යුතුය.

අර්පණයක අඩංගු වන නියමයන් නිශ්චිත විය යුතු අතර ම ඉන් ප්‍රකාශ කරනු ලබන දෙය පැහැදිලි වීම ද අත්‍යවශය වේ.

03.අර්පණයේ කොන්දේසි සුවිශේශි විය යුතුය

අර්පණයේ කොන්දෙසි අපැහැදිලි නොවිය යුතු බවයි.

නිදසුනක්: ගුතින් එදිරිව ලීන්

04.යම් විමසීමක් මෙන්ම පිලිතුරක් හෝ තොරතුරු සැපයීමක් අර්පණයක් නොවේ.

නිදසුනක්: හාව් එදිරිව ෆේසි

05. අර්පණයක් නෛතික බැඳීමේ චේතනාවකින් යුක්ත විය යුතුය.

නෛතික බැඳීමේ චේතනාවක් රහිතව සිදු කරන හුදු ප්‍රකාශයක් මගින් ගිවිසුමක් නිර්මාණය නොවේ.

06. අර්පනණය,අර්පණලාභියා වෙත සන්නිවේදනය විය යුතුය.

ගිවිසුමකට අතුලත් වීමට ආරාදනා කිරීම

- වෙලදසැල් වල ප්‍රදර්ශනය කල ඇති මිල ලකුනු කල භාන්ඩ
- ප්‍රචාරණ දැන්වීම
- වෙන්දේසි විකිනීම
- ටෙන්ඩර්

අර්පණයක් අවසානයට පත් කිරීම

- ප්‍රතික්ශේප කිරීම
- ප්‍රතිඅර්පණය
- අවලංගු කිරීම
- කාලය ඉකුත් වීම
- අර්පණය සදහන් කොන්දේසි ඉටු කිරීමට අසමත් මීම
- පාර්ශවයන්ගේ මරණය

ප්‍රතිග්‍රහණය

අර්පනකරුගේ අර්පණයට අර්පණලාභියා විසින් කරනු ලබන කොන්දේසි විරහිත කැමැත්ත ප්‍රතිග්‍රහණය ලෙස හදුන්වයි.

ප්‍රතිග්‍රහණයේ වැදගත් කරුණු

01.අර්පණලාභියාගේ ප්‍රකාශිත වචන මගින් හෝ හැසිරීම මගින් ප්‍රතිග්‍රහණය කල හැක.

02.අර්පණලාභියාගේ නිහඩ තාවය ප්‍රතිග්‍රහණය ලෙස සැලකිය නොහැක.
නිදසුන්: ෆෙල්ත්හවුස් එදිරිව බින්ඩලි

03.ප්‍රතිග්‍රහණය අර්පණලාභියා මගින් හෝ ඔහුගේ බලය ලත් නියෝජිතයෙකු මගින් සන්නිවේදනය කල යුතුය.
නිදසුන්:පවෙල් එදිරිව ලී

ප්‍රතිග්‍රහණයේ වැදගත් කරුණු

01.අර්පණලාභියාගේ ප්‍රකාශිත වචන මගින් හෝ හැසිරීම මගින් ප්‍රතිග්‍රහණය කල හැක.

02.අර්පණලාභියාගේ නිහඩ තාවය ප්‍රතිග්‍රහණය ලෙස සැලකිය නොහැක.
නිදසුන්: ෆෙල්ත්හවුස් එදිරිව බින්ඩ්ලි

03.ප්‍රතිග්‍රහණය අර්පණලාභියා මගින් හෝ ඔහුගේ බලය ලත් නියෝජිතයෙකු මගින් සන්නිවේදනය කල යුතුය.
නිදසුන්:පවෙල් එදිරිව ලී

04.අර්පණය නොදැනුවත්ව සිදු කරන ප්‍රතිග්‍රහණය වලංගු නොවේ.
නිදසුන:R. V Clarke

05.පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු විසින් එකිනෙක්ට සර්වසම අර්පණ දෙකක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවහොත් එකම අරපණ ද්විත්වය පිලිබද අන්‍යොන්‍ය වශයෙන් එකිනෙකා දැනුවත් වී නොමැති නම් ගිවිසුමක් හට නොගනී.

ප්‍රතිග්‍රහණය සන්නිවේදනය කිරීමේ රීතීන්

සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රතිග්‍රහණය අර්පණකරු වෙත සන්නිවේදනය විය යුතු අතර අර්පණකරුට එම තොරතුරු ලැබිය යුතුය

එයට ව්‍යාතිරේක දෙකක් ඇත.

01.තැපැල් නීතිය

02.ඒක පාශවීය ගිවිසුම

තැපැල් රීතිය

නිදසුන් : හවුස්හෝල්ඩ් ෆයර් ඉන්ශුවරන්ස් කම්පනි එඩිරිව ග්‍රාන්ට්

තැපැල් නීතිය අවශ්‍ය නොවන අවස්තා

- ලිපියේ නිවැරදි ලෙස ලිපිනය සදහන් කර නොමැති නම්
- ප්‍රමාණවත් පරිදි මුද්දර අලවා නොමැති නම්
- දූරකතනය ෆැක්ස් යනාදිය හරහා ගිවිසුම් නිර්මාණය වේ නම්

ඒක පාර්ශවික ගිවිසුම්

ප්‍රතිග්‍රහණය සදහා විශේශ කාර්යක් සම්පූර්න කිරීම අවශායවන විටක,එම කාර්ය සිදුකරන ලැබූ පසු ප්‍රතිග්‍රහණය කල හැකි බව හැගවේ.මෙහිදී ප්‍රතිග්‍රහණය කල බව අර්පණකරුට සන්නිවේදනය කිරීම අනිවාර්ය නොවේ සමානායයෙන් මෙවැනි අර්පණ මුලු ලෝකයටම විවෘත අර්පණ වේ.